

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Capvt IV. De suspensione, depositione, & degradatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

20. Simonia & confidentia occulta.

21. Promoueri ad ordines maiores, supposita alia persona, ad subeundum examen, vel falso, aut supposito titulo.

CAPVT IV.

DE SUSPENSIONE, DEPOSITIONE, & degradatione.

ARTICVLVS I.

De natura, & effectibus suspensionis.

DVBIVM est 1. quid sit suspensio. *Respondeo* suspensionem esse censuram Ecclesiasticam, quia clericus impeditur ne functiones sui officij, aut beneficij exerceat. Ex quo patet 1. suspensionem proprie non cadere nisi in solos clericos, eum prius vsu potestatis Ecclesiasticæ, quæ non nisi solis clericis cõpetit.

Patet 2. suspensionem distingui ab excommunicatione, & interdicto, quia hæc priuant alijs bonis, aut iisdem sub alia ratione. Nam excommunicatio priuat bonis spiritualibus, quatenus habent rationem communicationis cum fidelibus, interdictum verò, vt sunt quædam participatio rerum sacrarum: suspensio autem, vt habent rationem functionis clericalis.

Dubium est 2. quotuplex sit suspensio. *Respondeo* esse multiplicem, nam 1. alia est à iure, alia ab homine, vt patet ex dictis, vbi de censuris in genere. 2. alia totalis, quæ nimirum suspendit ab omni officio, tam ordinis, quàm iurisdictionis, & à beneficio: alia partialis, quæ tantum ab altero suspendit, idque aut totaliter, vt si Sacerdos suspendatur ab omni officio Sacerdotali; aut solum partialiter, vt si suspen-

datas

datur tantum à celebratione Missæ. 3. alia est perpetua, alia ad tempus, siue certum, siue incertum.

Dubium est 3. quinam sint effectus suspensionis. *Respondeo* cum multiplici distinctione. Nam imprimis quæ absolute, fertur, seu sine limitatione, suspendit ab officio, & beneficio, cum necessario ab altero eorum suspendat, & non sit maior ratio, cur ab vno suspendat, quàm ab alio. Quæ verò absolute suspendit ab officio, prohibet omnes actiones proprias clericorum, siue sint iurisdictionis, siue ordinis, vt patet ex eadem ratione. At quæ suspendit ab aliquo officio determinato, non suspendit nisi ab actibus illius officij, & à coniunctis. Quia cum censura non faciat nisi quod significat, non est ratio cur ad alia extendatur. Vnde suspensus à iurisdictione, non est suspensus ab ordine, aut vice versa, nisi quando vnum includit aliud, vt fit in absolute à peccatis, quæ actus ordinis, simulque iurisdictionis includit. Suspendio tamen absoluta, seu totalis ab officio, non impedit quin ea ligatus possit sacro, & diuinis officiis interesse, aliaque præstare quæ à laicis fieri possunt.

Deinde absolute suspensus ab officio, non est eo ipso suspensus à beneficio, cum hæ sint pœnæ distinctæ: vnde potest illius fructus recipere si curet officium, quatenus ipse, ob censuram illud exequi non potest, fieri per alium.

Rursus suspensus nominatim ab exercitio ordinis inferioris, non videtur propterea suspensus ab vno ordinis superioris, siquidem non apparet ratio cur superior, qui Sacerdotem suspendit nominatim ab officio Diaconi, velit eo ipso illum etiam suspendere, ab omni officio Sacerdotali.

A fortiori suspensus ab ordine superiori, non censetur suspensus ab inferiori, cum ordo inferior à superiori non pendeat. Vnde Sacerdos suspensus à Sacerdotio, etsi nequeat sacrificare, absolueret, &c. potest tamen diaconatum exercere.

Præterea suspensus à beneficio non potest administrationem illius temporalem exercere, nec fructus illius percipere, alias ipso iure eo priuatur, at non propterea priuatur vsu iurisdictionis, ordinis, vel officij clericalis, adeoque nec iure conferendi beneficia, vel ad ea eligendi, ista enim non sunt fructus beneficii, sed potius actus officij beneficio annexi. Imò probabile est nouum beneficium ei posse validè conferri, esto talis collatio irritari possit.

Suspensus tamen à beneficio tenetur præstare officium, ad quod alias ratione beneficii obligatur, esto fructus illius non percipiat. Vnde probabile est præstantem officium lucrari fructus proportionatos, saltem si per ipsum non fiat, quin à suspensione absoluitur.

An autem suspenso ab officio, aut à beneficio nouum beneficium non modo illicitè, sed etiam inualidè conferatur, satis incertum videtur ob pugnantem hac de re auctororum sententias. Verùm quia pœna nō sunt extendendæ sine certo iure, ij probabilius sentire videntur, qui negant talem collationem ipso facto esse inualidam.

Dubium est 4. quanam personæ suspendi possint. *Respondeo* 1. omnes & singulas personas Ecclesiasticas, excepto Papa, suspensionis pœnam incurrere posse. Illud tamen priuilegium Episcopis, ob eorum dignitatem concessum est, vt generali sententia suspensionis, & interdicti non comprehendantur, nisi specialis eorum mentio fiat.

Respondeo 2. integram communitatem clericorum posse suspendi, vt si Capitulum suspendatur à iure quod habet conferendi aliquod beneficium, vel à iurisdictione quam alicubi exercet.

Vbi aduerte non posse sic communitatem suspendi, vt innocentes suspendantur ab officio sibi proprio. Vnde quamuis nequeant exercere actus ad communitatem immediatè spectantes, non tamen ob alienam culpam, exercitio proprii officij priuantur.

DH-

Dubium est 5. qua de causa censura suspensionis ser-
ri possit. *Respondeo 1.* hanc censuram non posse ferri
in aliquem, nisi ob culpam propriam illius: quia pœ-
na non infligitur nisi ob culpam propriam.

Respondeo 2. hanc censuram, cum sit pœna valde
gravis, vt pote priuans vsu ordinis, aut iurisdic-
tionis, aut beneficij, non nisi ob peccatum mortale infli-
gi posse. Sufficit tamen culpa venialis, vt quis in re
aliqua leuioris momenti suspendatur, vt si Diaconus
semel tantum ab exercitio sui ordinis priuetur, quia
negligenter, aut immodeste in illius vultu se gessit.

Dubium est 6. de duratione, & extensione huius cœ-
suræ. *Respondeo 1.* censuram latam cum temporis de-
terminatione, non cessare per se loquendo, nisi fini-
to eo tempore. Latam verò sine temporis determi-
natione, durare donec à superiore tollatur.

Respondeo 2. eum qui alicubi simpliciter suspen-
ditur ab officio, sine loci determinatione, censeri vbi-
que à tali officio suspensum. Vnde simpliciter sus-
pensus à celebratione sacri, nullibi potest celebra-
re. Quia proprium est censuræ vt personam afficiat,
ideoque eam sequatur vbi cumque existat.

Atque hinc non pauci colligunt, eum qui suspen-
ditur à beneficio absque loci determinatione, cense-
ri suspensum etiam à beneficio alibi existente. Proba-
bile tamen est suspensionem non adeo extendi, nisi
expresse declaretur.

Dubium est 7. de violatione huius censuræ. *Respondeo 1.*
suspensum peccare mortaliter per se loquendo, a-
gendo contra prohibitionem: quia præceptum Ec-
clesiæ violat in re graui. Verùm leuitas materiæ inter-
dum à mortali excusat, vt si suspensus ab officio, ora-
tionem semel in choro recitaret.

Respondeo 2. participantem cum suspensio tolera-
to, in ijs à quibus est suspensus, non peccare. Quia
nulla nunc est obligatio vitandi toleratum: at parti-
cipantem cum non tolerato, peccare mortaliter, ni-
si ex graui causa excusetur. Non tamen vllam censu-
ram

ram incurrere, etsi participet cum eo, siue in prædictis, siue in crimine ob quod suspensus est: cum nullibi aliqua censura in illum, lata sit, esto ad rem malam & grauius prohibitam cooperetur.

Respondeo 3. si suspensus sit toleratus, gesta per illum valere, si verò non sit toleratus, actus quidem ordinis valere, non tamen iurisdictionis, nisi forte adsit titulus coloratus, & error communis.

Respondeo 4. solenniter exercentem ordinem maiorem à quo suspensus est, contrahere irregularitatem: secus si non sole mniter, aut si maiorem tantum ordinem exercentem actum iurisdictionis, cum actu ordinis minimè coniunctum, irregularitatem non contrahere.

Hinc Diaconus suspensus ab officio, non sit irregularis prædicando, nec subdiaconus cantando Epistolam sine manipulo, at neque huic pœnæ sit obnoxius suspensus conferendo beneficium aut eligendo ad illud: secus si Sacramentum pœnitentiæ administraret.

Dubium est 8. quid requiratur ad absolutionem à suspensione. *Respondeo* ad absoluendum ab hac censura, verba aliqua non esse determinata, adeoque absolutionem posse conferri sub hac verborum forma. *Absoluo te à vinculo suspensionis in quam incurristi, & restituo te ad executionem tui officii, vel ordinis, vel ad suum beneficium.*

Neque est necessarium explicare causam suspensionis: oportet tamen in delictis grauibus petere iuramentum obediendi Ecclesiæ, item satisfactionem, vel cautionem.

Potest autem Episcopus absoluere à suspensione Papæ reseruata, orta ex delicto occulto, & ad forum contentiosum minimè deducto. Atque hac pauca sufficient de iis quæ spectant ad suspensionem in genere: nunc superest vt de singulis suspensionibus disseramus.

ARTICVLVS II.

De suspensionibus contra clericos latis ob malam ordinis susceptionem.

In primis clericus qui culpabiliter recipit ordines ab alieno Episcopo, sine licentia proprii, ab exercitio eiusmodi ordinum suspenditur, quamdiu ipsius Ordinatio visum fuerit. Potest tamen Episcopus sibi non subditiu ordinare, si sit illius familiaris, & cum eo integro triennio mansit; modo statim post ordinationem ei conferat aliquod beneficium, nisi habeat aliunde quo se alere queat.

II. Qui à proprio Episcopo recipit Ordines in aliena Diœcesi, absque licentia Episcopi illius loci, ab usu Ordinum ita susceptorum suspenditur: hæc tamen suspensio non est Papa reservata. Quod si sibi ordinatur ab alieno, sine dimissionis proprii, & sine licentia Ordinarij, duplicem suspensionem incurrit.

III. Recipiens etiam inculpatè Ordines ab Episcopo excommunicato, suspenso, vel interdicto, modo sit denunciatus ab usu eiusmodi Ordinum suspenditur. Dico, etiam inculpatè, quia talis defectus inductus est ob culpam Episcopi, cuius ordinationem Ecclesia irritare intendit, quantum potest; adeo ut etsi irritare nequeat ipsam Ordinis collationem, usum tamen Ordinis suscepti impediatur. Hæc autem suspensio à summo Pontifice relaxari debet.

IV. Qui ante legitimam ætatem sacrum aliquem Ordinem recipit, ab illius usu suspenditur, modo in ea susceptione peccet mortaliter, ac proinde siue ex ignorantia culpabili, siue ex certa scientia, & dolo, ad eam accedat. Hæc tamen suspensio ab Episcopo tolli potest.

V. Idem dicendum de eo qui sine dispensatione summi

summi

summi Pontificis suscipit sacros Ordines, extra tempora ab Ecclesia constituta: Episcopus tamen ab eiusmodi suspensione cum absolueret potest.

VI. Itemque de eo qui plures Ordines sacros eadē die, aut duobus diebus continuis, vel aliquem ex minoribus Ordinibus simul cum subdiaconatu suscipit. Quibus casibus ab usu Ordinis posteriùs suscepti suspenditur: verùm eiusmodi suspensio Papæ est reseruata.

Nota eum qui diuersis quidem & non continuis diebus, sed non seruatis interstitiis plures Ordines suscipit, grauius peccare contra statutum Ecclesiæ, nullam tamen suspensionem incurrere. Porro interstitia ita computari debent, vt annus integer saltem Ecclesiasticus, inter duos Ordines susceptos intercedat, nisi Episcopus ex graui causa dispenset.

VII. Clericus recipiens Ordinem sub ficto titulo patrimonij, aut beneficij, ab executione Ordinis suscepti suspenditur. Item qui ante ordinationem facit pactum cum Patrono presentante aut cum ordinante, non petendi aliquid vnde alij possit. Verùm in priori casu suspensio tolli potest ab Episcopo; in posteriori autem summo Pontifici reseruatur.

VIII. Promotus ad Ordinem superiorem per saltum, id est antequam inferiorem receperit, suspenditur ab exercitio Ordinis suscepti, nec potest pratermissum suscipere, vel ad superiorem ascendere absque dispensatione; quæ ab Episcopo dari potest, modo ordinatus in suscepto Ordine non ministrauerit.

IX. Sacros Ordines illicitè suscipiens post matrimonium ratum, etsi non consummatum, nequit etiã matrimonio soluto, in suscepto Ordine ministrare. Hæcque suspensio est Papæ reseruata nisi quando coniugatus, qui matrimonio nondum consummato Ordines susceperat, religionem approbatam ingreditur, & in ea professionem emittit; tunc enim ab Episcopo absolui potest.

Dixi,

Dixit, *illicite suscipiens*, dantur enim nonnulli casus, in quibus potest maritus legitime ad Ordines sacros accedere vt si ex eius consensu vxor ipsius in Religione profiteatur, aut in seculo manens, sine periculo incontinentiæ, castitatem voueat, aut si ob adulterium illius, per sententiam ab ea quoad totum, & habitationem separatus sit.

X. Excommunicatus ob percussione[m] clerici, scienter Ordinem suscipiens, suspenditur ab vltimo illius. Imò hoc multi extendunt ad suscipiente[m] Ordinem in quacunque maiori excommunicatione. Constat autem suspensionem, ea de causa incursum, summo Pontifici esse reseruatam.

XI. Ordinatus simoniacè non solum suspenditur ab executione & ministerio Ordinis suscepti, sed etiam ab omni spe, & facultate ascendendi ad Ordines superiores, eaque suspensio est perpetua, nec nisi à summo Pontifice tolli potest.

XII. Suscipiens Ordinem sacrum ab Episcopo, qui Episcopatu renuntiavit, ab exercitio Ordinis suscepti suspenditur. Quod si in susceptione non intercessit scientia, vel ignorantia crassa & supina, ea suspensio ab Episcopo tolli potest; Æcus, à summo Pontifice duntaxat.

ARTICVLVS III.

De reliquis suspensionibus clericorum, quas ob alia delicta incurrunt.

XIII. CLERICVS tradens sepulturæ usurarium publicum & denunciatum, vel eius oblationes accipiens, ab officio suspenditur, ad arbitrium Episcopi. Oblationis autem nomine non comprehenditur, quod ministris Ecclesiæ tribuitur tanquam debitum, vt decimæ; vel quod iis datur in stipendium pro Missa celebranda, sed quod gratis illis, vel Ecclesiæ offertur.

XIV.

XIV. Sacerdos coniungens in matrimonium sibi non subditos, sine licentia Parochi illorum, vel eos benedicens tandiu suspenditur donec absoluatür ab Ordinario Parochi, qui matrimonio interesse debebat. Eaque suspensio absolute lata videtur totalis ab officio, & beneficio, iuxta superius dicta; quanquam aliqui putant restringendam esse ad officium Sacerdotale, quo assistens abusus est.

XV. Sacerdos Missam inchoatam, sine graui causa dimittere præsumens, suspenditur à corpore & sanguine Domini, quatenus scilicet hæc communio est propria Sacerdotis. Verùm hæc suspensio non est reseruata summo Pontifici. Eandem suspensionem incurrit per annum Sacerdos celebrans, qui non communit.

XVI. Qui, sede vacante, bona spectantia ad Prælatum defunctum, vel ad sedem, vel ad successorem occupant, inter se adiudunt, subripiunt, dilapidant, suspenduntur ab officio, & beneficio donec restituerint, & tandem illa suspensio est reseruata summo Pontifici. Huis autem suspensionis subiectum sunt, non tantum singulares personæ, sed etiam Conuentus, Capitula, & Collegia.

XVII. Eligentes indignum ad beneficia habentia curam animarum, suspenduntur per triennium à beneficiis, quæ in Ecclesia, contra quam delinquant, possident. Quod si Episcopus in hoc delinquit, priuatur potestate conferendi eiusmodi beneficia. Censetur autem indignus qui 25. ætatis annum nondum inchoauit, aut qui scientia, & bonis moribus non est commendatus.

XVIII. Qui, sede vacante, non arctatus beneficio obtento, vel obtinendo, cum litteris dimissoriis à Capitulo receptis, infra annum ordinatur, si maiorem Ordinem suscipit, ab eo ad beneplacitum futuri Prælati suspenditur; si uero minorem, nullo priuilegio clericali gaudet, præsertim in criminalibus.

XIX.

XIX. Suspenditur à beneficiis per triennium, opponens contra personam electam ad dignitates, personatus, & canonicas, si deficiat in Probationibus, nec prius nisi à summo Pontifice absolui potest. Dico, *contra personam*, hæc enim suspensio non est lata contra oppugnantem electionem, ob defectum eligentium, veì ipsius electionis, sed ob defectum personæ electæ, quem probandum in se suscipit; nec tamen plenè probat.

XX. Clerici eligentes aliquem ad beneficium, per abusum potestatis secularis, ipso iure priuantur, pro ea vice, eligendi potestate, & ab officiis, ac beneficiis suspenduntur per triennium. Qui verò tali electioni de se factæ consentit, neque illa gaudet, neque ad aliquam dignitatem, sine dispensatione eligi posse videtur, id est ad beneficia quæ iurisdictionem externam adiunctam habent. Ille autem abusus tunc contingit, quando electio fit cum interuentu, & auctoritate potestatis secularis, ad eam nullum ius habentis.

XXI. Compromissarius sciens indignum ad Episcopatum, vel aliam dignitatem superiorem Episcopatu, suspenditur per triennium à beneficiis, ad eam Ecclesiam, in qua fit electio, spectantibus. Ipsi verò compromittentes sciens consentientes in electionem indigni, priuantur potestate iterum eligendi, vel compromittendi.

XXII. Eligentes Episcopum, si intra octo dies ei electionem non præsentant, cum commodè possint, suspenduntur per triennium ab omnibus beneficiis, quæ in Ecclesia ad quam electio spectat, possident, nisi prius à summo Pontifice absolutionem obtineant.

XXIII. Clerici non denunciantes Superiori, eos qui præsumunt bona Ecclesiarum laicis submittere, suspenduntur per triennium à perceptione beneficiorum, quæ in Ecclesia sic grauata, obtinent.

XXIV. Suspenduntur à confessionibus audiendis, con-

confessarij qui non seruant formam à Congregatione Apostolica, circa confessiones audiendas praescriptam. Verùm hoc non habet locum nisi intra fines Episcopatus Romani, neque ea suspensio est reseruata. Quænam autem sit forma prædicta, latè explicant autores Itali, qui hæc de re consuli possunt.

XXV. Clerici qui ponte iuramentum de tenendo schismate præstant, à sacris Ordinibus, & dignitatibus suspenduntur. Verùm hæc suspensio non est reseruata.

XXVI. Suspenduntur à diuinis, aliasque pœnas incuriunt, tum qui docent etiam priuatim, B. Virginem fuisse conceptam in peccato originali, tum qui in celebratione huius festi, alio quàm Conceptionis nomine, siue in Missa, siue in diuino officio vtuntur; tum qui eiusmodi opinionem, à sede Apostolica nondum apertè reprobata, damnare præsumunt.

XXVII. Clericus beneficiarius publicè vtens, sine gravi causa, vestibus virgatis, seu partitis, id est versicoloribus, suspenditur per sex menses à perceptione fructuum, nisi prius absolutionem à se de Apostolica obtineat.

Alia quædam suspensiones contra clericos à non nullis afferuntur, nempe contra simoniacos in beneficio, contra duellantes, contra concubinariorum, contra raptores mulierum, contra sodomitas, & contra publicos peccatores. Verùm alii probabilius existimant, suspensionem non esse latam contra clericos eiusmodi criminum reos, sed alias

pœnas ipsis esse impositas.

AR-

De
I. EPI
Ic
pendit
nisi inf
qui con
cet fid
bere ne
to, nisi
rente t
Superic
confer
II. P
æcessi,
person
ditur a
Episcop
uales
consec
III
Ordine
collatio
sua inte
poteft.
IV. P
dem di
à collat
tificæ ab
V. E
tione O
ficien
ab eo p
VI. Ep

ARTICVLVS IV.

*De nonnullis suspensionibus contra Episcopos,
aliosque Prælatos latis.*

I. EPISCOPVS conferens tonsuram infanti, qui scilicet nondum annum septimum attigit, suspenditur per annum à collatione primæ tonsuræ, nisi infans religionem ingrediatur. Idem dic de eo qui confert primam tonsuram illiterato, qui scilicet fidei rudimenta ignorat, quique legere, & scribere nescit. Item de conferente tonsuram coniugato, nisi in casibus iure concessis. Ac etiam de conferente tonsuram sibi non subdito, absque licentia sui Superioris. Quod si ei Ordinis maiores, vel minores conferat, suspenditur à collatione Ordinum.

II. Episcopus exercens Pontificalia in aliena Diœcesi, absque expressa licentia Ordinarij loci, aut in personas eidem Ordinario minimè subditas, suspenditur ab exercitio Pontificalium, id est ab actibus Episcopalibus, qui cum mitra, & baculo fieri solent, quales sunt collatio Ordinum, & Confirmationis, consecratio Virginum, templorum, &c.

III Episcopus, vel alius primam tonsuram, vel Ordines simoniacè conferens; suspenditur ab eorum collatione, & à Pontificalibus, eique ingressus Ecclesiæ interdicitur: quas pœnas solus Papa remittere potest.

IV. Episcopus conferens duos factos Ordines eodem die, aut duobus diebus continuis, suspenditur à collatione vtriusque Ordinis, donec à summo Pontifice absolutionem obtineat.

V. Episcopus suspenditur per triennium à collatione Ordinum, si conferat Ordines non habenti sufficientem titulum, cum pacto, vt sic ordinatus nihil ab eo petat in defectum beneficij, vel patrimonij.

VI. Episcopus suspenditur per annū ab Ordine collato,

lato,

lato, si Nouitium ante emissam professionem ordinat: si verò professum, sine licentia sui Superioris ordinat, repellitur à communione aliorum, quod omnino videtur intelligi de communione cum aliis fidelibus, exceptis suis subditis, & non tantum de participatione aliorum Episcoporum, vt non pauci existimant.

VII. Episcopus iniuste ordinans inuitum suspenditur per annum à Missæ celebratione, secus si iuste, vt contingit quando clericus habet beneficium, quod functiones Ordinis exigit.

VIII. Episcopus talem consecrans Sacerdotem, qualem non debet, ordinationis ius vltius non habebit.

IX. Episcopus incurrit suspensionem per annum à confirmatione, & consecratione Episcoporum, quando electum ad Episcopatum, vel ad altiores dignitates confirmat, vel consecrat, non præmissa Inquisitione, an is qui in causa electionis, appellauerat, ad sedem Apostolicam, & postea renūciauerat appellationi antequam præsentata esset sedi Apostolicæ, talem renunciationem fecerit absque simoniacæ prauitate. Quod ita intellige, vt confirmans sit suspensus à confirmatione, consecratione, confirmans verò & consecrans ab vtroque, nisi prius à sede Apostolica absolutionem obtineat.

X. Episcopus Missam inchoatam, sine graui causa dimittere præsumens, suspenditur à corpore & sanguine Domini, vt diximus præcedenti art. de Sacerdote, n. 15.

XI. Episcopi, vel alii admittentes resignationem beneficiorum, non seruata forma à Pio V. statuta in bulla quæ incipit, *Quanta Ecclesia*, suspenduntur à collatione, confirmatione, præsentatione quæ ipsis competit, nec possunt à tali suspensione absolui, nisi à Papa. Quod si interim actum à quo suspensi sunt exercent, excommunicationem à Papa reseruatam incurrunt.

XII. Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Priores, alijque Monasteriorum Prælati à sede Apostolica promoti, vel confirmati, aut consecrati, vel benedicti, si postea sine litteris Apostolicis, administrationem bonorum Ecclesiasticorum recipiant, repelluntur à perceptione fructuum suarum Ecclesiarum. Capitula vero, Conventus, & alii qui eos recipiunt, vel eis obediunt, suspensionem à beneficiis incurrunt, à qua non nisi per sedem Apostolicam absolui possunt. Porro eandem pœnam priuationis fructuum incurrunt dicti Episcopi, & Prælati, nisi antequam à sede Apostolica recedant, iuramentum fidelitatis, & obedientiæ præstent. Itemque Archiepiscopi, qui absque litteris traditionis pallij recedunt.

XIII. Episcopi, alijque Prælati superiores non seruantibus extranagantem, *Suscepti regimini, ne sede vacante*, à Ioan. xxii. lãtam, circa perceptionem fructuum beneficiorum vacantiũ, suspenduntur à Pontificali- bus, & ab ingressu Ecclesiæ. Capitulum verò, vel Collegium interdicitur, & alia personæ singulares siue Ecclesiastica, siue laica excommunicationem ipso facto incurrunt, à qua nisi restitutione præmissa absolui non possunt, præterquam in mortis articulo.

XIV. Episcopi, & alii conferentes beneficia eorum, qui in Romana curia commorantur, eaque beneficia recipientes, suspenduntur ab officio, & beneficio. Excipe, nisi curialis ex causa iusta suo beneficio vacet, vt quia residere non vult, vel Ecclesiam reparare, &c. Verum prædicta suspensio non est reser- uata.

XV. Prælati Ecclesiastici, qui curant personam Ecclesiasticã capi, apud Dominum temporalem, siue vt assignet beneficium, siue vt impediatur ne citata ad eandem Apostolicam, ad eam legitimo tempore accedat, suspenduntur per triennium à beneficiis. Ipse etiam clericus eandem suspensionem incurrit si curat se capi à seculari potestate, vt eo prætextu com-

L

patere

parere non teneatur coram sede Apostolica. At clerici Prælatis inferiores, qui ob dictos fines curant personam Ecclesiasticam capi, eo ipso beneficiis obtentis sunt priuati.

ARTICVLVS V.

De aliis suspensionibus contra Episcopos, & iudices Ecclesiasticos latis.

XVI. PERSONA Ecclesiastica Episcopo inferior, Ecclesiam sibi commissam pro alienis debitis grauans, suspenditur ab administratione spiritualium, & temporalium, nec nisi facta restitutione pro damno illato, ab Episcopo absolui debet.

XVII. Episcopi, & alij Prælati qui subiiciunt laicis bona immobilia, aut iura Ecclesiarum, absque consensu Capituli, & speciali summi Pontificis licentia, suspenduntur ab officio, & administratione per triennium. Vbi nomine officij intelliguntur functiones tam ordinis quam iurisdictionis. Per administrationem vero intelligitur administratio bonorum beneficii, siue generatim omnium, vt verba censuræ indicare videntur, eum non distinguant; siue eorum tantum quæ Prælatus possidet in ea Ecclesia, cui iniuriam intulit, vt quidam probabilius existimant.

XVIII. Episcopus, vel Abbas alienans bona Ecclesie, absque licentia Papæ, aut non seruata forma extrauag. *Ambitiose de rebus Ecclesie non alienandis*, à Paulo II. edita, suspenditur ab ingressu Ecclesie, & nisi intra sex menses resipuerit, priuatur administratione spirituali, & temporalis Ecclesie, vel Monasterij cui præsidet. At si sit Prælatus inferior, non modo excommunicationem incurrit, sed etiam priuatur ipso facto beneficiis, & officiis Ecclesiasticis.

XIX. Episcopus, vel Episcopo superior delegatus à sede

à sede Apostolica. in causa alienationis bonorum Ecclesiasticorum, suspenditur ab executione officii, si per gratiam, timo em vel sordes consentit vt bona Ecclesie alienentur, in damnum illius. Verum hæc suspensio non reseruat Papæ: si tamen Episcopus istum, à quo suspensus est, ante obtentam absolutio- nem exequitur, eo ipso irregularitatem Papæ refer- ratam contrahit.

XX. Episcopi, aliique Prælati iure ordinario su- os subditos visitantes, si occasione visitationis a. i- quid accipiant, præter victualia, duplum infra men- tum reddere tenentur. Alioqui si sint Patriarchæ, vel Episcopi, interdiciuntur ingressu Ecclesie, si verò is inferiores, ab officio, & beneficio suspendun- tur.

XXI. Episcopi, & Prælati Episcopis superiores, si tempore præscripto non accedant ad limina Apo- stolica, interdiciuntur ingressu Ecclesie, & ab admi- nistratione tam spiritualium, quam temporalium suspenduntur, nec non à perceptione fructuum sua- rum Ecclesiarum. Hæcque suspensio est Papæ refer- rata, etiam si præd. sti, post tempus elapsum, Rom in contulerint.

XXII. Episcopi, aliique Antistites Episcopis supe- riores, qui per se, vel per alios publicant, vel conce- dunt indulgentias, vel facultatem circa casus refer- atos, soluentibus certam pecuniæ summam, arcen- tur ingressu Ecclesie, & à perceptione fructuum sus- penduntur. Et hæc pœna reseruantur summo Pontifi- citati vt ab his absolui nequeant, nisi præuia satisfac- tione. Inferiores verò Episcopis, qui prædicta præ- stant, incurrunt excommunicationem Papæ reserua- tam.

XXIII. Archiepiscopus vel Episcopus relaxans in- dictam incendiariis pœnitentiam; 23. q. 8. c. pessi- mus, damnum restituere debet, & per annum ab of- ficio Episcopali suspenditur.

XXIV. Episcopi, aliique Prælati Episcopis su- perio-

periores, qui ex odio, gratia, vel amore aut lucro temporaliter omittunt procedere contra suspectos, vel difamatos de heresi, vel qui temerè vexant aliquem, imponendo illi notam, vel suspicionem heretis, suspenduntur ab officio per triennium. Inferiores verò excommunicationem Papæ reservatam incurunt, vt supra aduertimus.

XXV. Episcopus concubinarius qui non resipiscit, postquam à Concilio Prouinciali monitus fuit, ipso facto ab officio, & beneficio suspenditur.

XXVI. Episcopi, alique Prælati sine necessitate ingredientes Monasteria Monialium, prima vice interdiciuntur ab ingressu Ecclesiæ; secunda, suspenduntur à diuinis; tertia, excommunicationem incurunt.

XXVII. Episcopi, & iis superiores qui domos locant, vel aliter concedunt publicis, & sulariis extraneis, suspensionem ab officio, & beneficio incurunt; inferiores verò excommunicantur, & communitates interdiciuntur. Et si per mensem obstinatè in iis censuris respectiue persistierint, eorum terræ ipso facto interdictæ manent.

XXVIII. Qui temerè sententiam excommunicationis ferunt, absque præuia competenti admonitione, & sine testibus idoneis præsentibus, per quos monitio probari possit, suspenduntur per mensem ab ingressu Ecclesiæ. Qui verò aliquam censuram ferunt sine scriptis, vel sine expressione causæ, vel requisiti non tradunt intra mensem exemplar sententiæ, ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis officiis suspenduntur.

XXIX. Conseruatores clericorū, vel regularium Episcopis inferiores, à summo Pōtifice ad eorū defensionem constituti, ab officio conseruatoris per annum suspenduntur, si limites concessæ autoritatis excedant, ita vt licenter de aliis quàm de manifestis inuariis se intromittant. Et hæc suspensio cum sit lata ad tempus, summo Pontifici pro eo tempore censuræ reservata.

XXX. In-

XXX. I
tus, qui
men pa
gratiam
num sus
dinis q
XXXI.
Magister
Doctora
nitate P
ratam, v
ret se in
tuni Tu

De

I. ABB
dun
ordinem
beneficio
iam Eccl
II. Abl
bus, sine
annum à
III. Rel
ta, Prior
qui quou
modi loc
ab officio
est Papæ
IV. Pra
mensem
delicta in
tione ei
suspensio

XXX. Iudex Ecclesiasticus Ordinarius, aut delegatus, qui contra conscientiam, & iustitiam in gravamen partis alterius, in iudicio quicquam facit per gratiam, vel per fordes, ab executione officii per annum suspenditur, quod intellige tam de officio Ordinis quam iurisdictionis.

XXXI. Suspenduntur à collatione Doctoratus, seu Magisterii per sex menses, illi omnes ad quos spectat Doctoratum, vel Magisterium conferre, etiam si dignitate Pontificali præfulgeant, si aliquem ad Doctoratum, vel Magisterium promoveant, priusquam iuret se in ea solemnitate, ultra tria millia argenteorum Turonensium non expensurum.

ARTICVLVS VI.

De suspensionibus ad Religiosos spectantibus.

I. ABBATES, & alii Prælati regulares qui concedunt dimissionas clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, suspenduntur per annum ab officio, & beneficio. Et idem dic de Collegiis, & Capitulis etiam Ecclesiam Cathedralium.

II. Abbates conferentes Ordines clericis secularibus, sine licentia eorum Ordinarii suspenduntur per annum à collatione Ordinum.

III. Religiosi præsidentes alicui Monasterio, Ecclesie, Prioratui seu administrationi, si concedant alicui quouis modo iura, redditus, aut possessiones eiusmodi locorum, sine grani causa, & Prælati consensu, ab officio suspenduntur. Hæc tamen suspensio non est Papæ reservata.

IV. Prælati Regularium non satisfacientes intra mensem, iis qui laxi fuerunt ab eorum Religiosis, ob delicta in *Clementina r. de privilegiis* prohibita, si ratione eiusmodi excessuum aliquid ad eos peruenit, suspensionem ab officio, & beneficio incurrant.

V. Religiosi solutionem decimarum Ecclesiis debitarum, iniuste impediunt, aut sibi usurpare praesumentes, si requisiti ab iis quorum interest, non desistant impedire intra mensem, aut intra duos menses non restituant, ab officiis, beneficiis, & administrationibus suspenduntur.

VI. Religiosi qui à Rectoribus Ecclesiarum, vel totum Vicariis requisiti, scienter praetermittunt contentibus conscientiam facere de soluendis decimis, ab officio praedicationis tamdiu manent suspensi.

VII. Religiosi pecuniam, vel munera in visitatione accipientes, praeter necessaria ad victum, suspenduntur ab officio & beneficio, nisi intra mensem duplum restituant.

VIII. Religiosi coniungentes in matrimonium, aut benedicentes sponso alienae Parochiae, sine facultate eorum Parochi; vel Ordinarii, suspenduntur ab officio, quamdiu tali Ordinario visum fuerit.

IX. Religiosi nunciantes, aliquem amittentes ad professionem, nondum expleto anno Novitatus, suspenduntur à receptione quorumlibet ad professionem eiusdem Ordinis.

X. Novitii nondum facta professione, ad sacros Ordines promoti, ab exercitio cuiusmodi Ordinem suspenduntur.

XI. Religiosi aliquem Ordinem suscipientes in Apostasia, ab illius exercitio suspenduntur, etià postquam suo Superiori sunt reconciliati, donec accedat absolutio sedis Apostolicae.

XII. Religiosi post professionem eiecti, perpetuò sunt suspensi ab exercitio Ordinum ita vt locorum Ordinarii talem suspensionem nec tollere, nec moderari possint.

XIII. Religiosi praesumentes introducere mulieres in Monasteria suspenduntur à diuinis, priuantur beneficiis, & ad illa inhabiles redduntur.

XIV. Monachi nigri non videntes habitum, iuxta for-

formam præscriptam in *Clementina 1. de statu Monachorum* suspenduntur per annum. Abbates quidem, & Piores non habentes proprium Abbatem, a collatione beneficiorum; inferiores vero ab administratione si quam habent; aut si carent, ad eam, & ad quodcunque beneficium redduntur inhabiles per annum.

XV. Hæc autem poena extenditur ad duos annos, respectu Monachorum nigrorum qui venationi, vel aucupationi clamorosa, quæ cum canibus, aut aibus peragi solet, ex proposito intersunt. Atque hæc de suspensionibus satis. Reliquum est ut aliquid dicamus de degradatione, & depositione, quæ aliquam habet similitudinem, cum suspensione.

ARTICVLVS VII.

De depositione, & degradatione.

DVPLEX est degradatio, alia verbalis, alia realis: *Verbalis*, quæ depositio dici solet, est poena Ecclesiastica, qua clericus, cum certa solemnitate verborum, priuatur in perpetuum omni officio, ac beneficio clericali, non autem priuilegio Canonis, aut fori. Hoc autem procedit de depositione totali, præterquam datur partialis, perquam clericus priuatur tantum officio, aut beneficio.

Realis vero seu actualis degradatio est, quando clericus primo verbaliter degradatus, spoliatur vestibus omnibus, ac signis clericalibus, omnique priuilegio clericali. Cæterum hæc poena non nisi clericis in sacris constitutis infligi solet, etsi etiam inferioribus imponi possit.

Vnde clericum depositum percutiens incurrit excommunicationem, non autem percutiens realiter degradatum. Si tamen depositus sit damnatus ad trimeses, Magister trimesis eum ex officio percutiens, non ligatur excommunicatione.

Realis degradatio est ordinariè irremissibilis, fo-
lusque Papa ex absoluta potestate eam auferre po-
test. Quam per eumque fit vt degradatus tradatur bra-
chio seculari, etiam morte plectendus, quando scili-
cet crimen est valde graue & extraordinarium.

Loquor de reali degradatione nam in verbali e-
riam totali, facta ob adulterium, vel crimina adulte-
rii minora, Episcopus cum clerici, post peractam
pœnitentiam, dispensare potest.

Depositiō verbalis ita fieri debet, vt si Episcopus
fit deponendus Metropolitanus cum aliis duodecim
Episcopis sententiam ferat. Si sacerdos sit deponen-
dus, sufficit quod cum proprio Episcopo conueniant
sex alii Episcopi si Diaconus, vel subdiaconus, tres:
si in minoribus constitutus, sufficit. Episcopus cum
Capitulo.

Verum ex iure nouo causa Episcopi est Papæ reser-
uata, aliorum autem causam solus Episcopus per se,
vel per suum Vicarium Generalem cognoscere po-
test, eosque verbaliter deponere.

Quod si addenda est depositio aetnalis seu realis,
Episcopus per seipsum eam exequi debet, assistenti-
bus duodecim Abbatibus infulatis, vel aliis perso-
nis in Ecclesiastica dignitate constitutis.

Præterea degradatio realis eam exigat solemnita-
tem, vt degradandus iudutus vestibus sacris sui Or-
dinis, & portans eiusdem Ordinis instrumenta, ad-
ducatur ad præsentiam Episcopi, & ab eo illis publi-
cè exuatur, & radatur prolati verbis huius pœnæ ef-
fectum declarantibus.

Si degradatione facta deprehenderetur eam fuisse
iniustam, tunc degradatus ab Episcopo restituendus
esset, non tantum verbaliter, sed etiam realiter,
per traditionem vestium sacrarum ei
ablatarum.